

Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasında İmzalanın Yatırımların Garantisi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 1.5.1990 Sayı : 20505)

Kanun No.
3625

Kabul Tarihi
18.4.1990

MADDE 1. — 30 Mart 1988 tarihinde Ankara'da imzalanın "Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Garantisi Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ ARASINDA YATIRIMLARIN GARANTİSİ ANLAŞMASI

BAŞLANGIÇ

Türkiye Cumhuriyeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti herbiri Âkit Devlet olarak; Ekonomik kalkınma için ikili işbirliğinin güçlendirilmesine yönelik olmak üzere, Yatırımcıların yatırımlarının kalkınmaya olan olumlu katkılarını kabul ederek ve bu yatırımların istikrar içinde adil bir muameleye tabi tutulması esaslarını göz önünde tutarak, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine özellikle üretim amaçlı özel sektör sermayesi ve teknoloji şeklinde dış yatırım akışının kolaylaştırılması, özendirilmesi ve bu yatırımların ticarî olmayan nedenlerden kaynaklanan risklerinin azaltılması amaçlarını benimseyerek, aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır.

MADDE 1

Hedefler ve Amaçlar

Bu anlaşmanın amacı, taraflar arasındaki ekonomik işbirliğini bütünlüştürerek Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine yönelik üretim ve hizmet amaçlı yatırımların akışını hızlandırmak için yatırımların garanti edilmesidir.

Bu amaçla, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti

Yatırımcıların Garanti Sözleşmesi için Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. ne başvurusuna eklenmek üzere "Yatırımın Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti topraklarında yapılmasını uygun bulduğuna dair bir belge"yi düzenlemeye kabul edecektir.

Türkiye Cumhuriyeti

Türkiye'de yerleşik Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı gerçek kişiler ile Türkiye Cumhuriyeti Kanunlarına göre kurulmuş tüzelkişilerce Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde yapılacak yatırımlarla ilgili ticarî olmayan riskleri Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. aracılığı ile garanti edecektir.

MADDE 2

Tanımlar

İşbu anlaşma kapsamında;

T.C. : Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini

KKTC : Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümetini

YATIRIM : Yatırım deyimi, her türlü mal varlığını, özellikle;

- a) Taşınır, taşınmaz malları, ipotek, rehin, intifa gibi ayni hakları,
  - b) Patent, lisans, know-how, ihtira beratları gibi sınaî mülkiyet haklarını,
  - c) Hisse senetleri, tahviller, para ve ekonomik değeri olan her türlü hakları,
  - d) Herhangi bir alacak hakkı ve kanun veya âkit ile elde edilen hakları,
  - e) Bu yatırımlardan elde edilen gelirlerin yeniden yatırımını da kapsayacak şekilde her türlü yatırımı,
- ifade eder.

YATIRIMCI : Türkiye'de yerleşik T.C. tabiyetindeki gerçek kişiler ile T.C. Kanunlarına göre kurulmuş tüzelkişileri ifade eder.

YATIRIM SÖZLEŞMESİ : KKTC ile yatırımcı arasında yapılan ve yatırıma ilişkin esasları düzenleyen sözleşme veya yatırım için verilen izni,

GARANTİ SÖZLEŞMESİ : Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. ile yatırımcı arasında yapılan ve garanti esaslarını düzenleyen sözleşmeyi ifade eder,

MADDE 3

Kapsanacak Riskler

a) İşbu madde hükümlerine göre Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. tarafından, uygun görülen yatırımlar aşağıda belirtilen bir veya daha fazla risk çeşitlerinden doğan kayıplara karşı garanti edilir.

i.) Transferler Kısıtlamaları :

Transfer kısıtlamaları riski, yatırımcının özkaynak olarak tahsis ettiği para ve yatırımın kredi ile yapılmış olması halinde kredi anapara ve faizlerinin, tasfiye, tam veya kısmi satış bedellerinin, tazminat bedellerinin, temettü ve kâr payları dahil yatırımdan elde edilen tüm gelirlerin yatırımcının iradesi dışında transfer edilememesi hallerini kapsar.

Yatırımcıya yönelik ayrımcı bir kur uygulaması sonucunda doğan zararlar da teminat altına alınır.

ii.) Devletleştirme, Kamulaştırma ve benzeri tedbirler :

Devletleştirme, kamulaştırma veya benzeri tedbirler riski, KKTC'de garanti kapsamına alınan yatırımların veya bu yatırımlara bağlı olarak sahip olunan mamelekin KKTC hükümetince ayrımcı olmayan, kanuna uygun ve kamu yararına uygun olan nedenler dışında bu nedenle devletleştirilmesi, kamulaştırılması, ve/veya benzeri tedbirlere tabi tutulmasıdır.

iii.) Savaş Hali;

KKTC'ni etki altına alan bir savaş ve KKTC içinde çıkan isyan, ihtilal gibi rizikolardır.

3625

18.4.1990

iv.) Hakların engellenmesi;

Âkdi ve hukukî hakların engellenmesi halinde ortaya çıkan rizikolardır.

b) İşbu Garanti Anlaşmasının yürürlüğe girmesinden sonra yatırımcının kabul ettiği ve sorumlu olduğu riskler ile kendi eylem ve ihmali sonucu ortaya çıkan riskler ve kur riski hiçbir şekilde bu madde kapsamına alınamaz.

MADDE 4

Garanti Sözleşmesinden Yararlanılması

a) Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. garantisinden; sadece KKTC toprakları üzerinde yatırım yapan yatırımcılar yararlandırılır. Ancak,

b) Yatırımcı gerçek kişinin biri Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti olmak üzere iki tabiyeti varsa, bu yatırımcı, bu garantiden faydalanamaz.

MADDE 5

Garanti Sözleşmesinin Koşulları

Her bir yatırımcı ile Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. arasında imzalanacak Garanti sözleşmelerinin süresi ve komisyon ücreti, Garanti edilen yatırımla ilgili olarak hangi risklerin kapsama alınacağı, kapsanan risklerden kaynaklanan zararların hangi oran ve şartlarda tazmin edileceği de dahil tüm koşulları Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. tarafından belirlenir.

MADDE 6

Tazminat Talepleri

Yatırımların tazminat talepleri Garanti sözleşmesinde yer alan hükümlere göre Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. tarafından incelenir ve sonuçlandırılır.

MADDE 7

Halefiyet

Hak sahibi yatırımcıya Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. tarafından tazminat ödemesi yapılması halinde, Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. yatırımcı hak sahiplerinin garanti edilen yatırımları ile ilgili olarak KKTC'ye karşı sahip buldukları haklarına halef olacaktır.

MADDE 8

Anlaşmanın Yorumu ve Uygulanması

Taraflar bu anlaşmanın yorumu ve uygulanması konusunda doğabilecek ihtilafları karşılıklı müzakere yoluyla, çözülemese tahkim yoluyla çözerler. Tahkime başvurulması halinde tahkim usulüne ve ihtilafın esasına T.C. Kanunları uygulanır.

MADDE 9

Değişiklikler

İşbu Anlaşma taraflar arasında yazılı bir mutabakat ile tadil edilebilir. Herhangi bir tadilat, taraflardan her birinin diğer tarafa tadilatın yürürlüğe girmesi için gerekli tüm dahili formaliteleri tamamladığını bildirmesi üzerine yürürlüğe girer.

MADDE 10

Yürürlük

Bu anlaşma, Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. nin bu konudaki Garanti Programlarını uygulamaya başlamasından ve Âkit Tarafların kendi mevzuatları uyarınca yasal işlemleri tamamladıklarını birbirlerine yazılı olarak bildirmelerinden bir ay sonra yürürlüğe girecektir. Anlaşma süresiz olup, taraflarca feshi ihbar edilmediği sürece yürürlükte kalacaktır. Feshi ihbar halinde ise anlaşma fesih ihbarının tebliğinden itibaren altı ay sonra sona erecektir.

Bu anlaşma 30 Mart 1988 tarihinde Ankara'da tarafların tam yetkili temsilcilerince iki nüsha olarak aktedilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Abdullah Tenekeci
Devlet Bakanı

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Erdal Onurhan
Ekonomi, Ticaret ve Sanayi Bakanı

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
15	15	291
40	71	196
44	104	16,25,64:69

I - Gerekçeli 354 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 104 uncu Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu Kanunu, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dışişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları görüşmüştür

III - Esas No · 1/501